

Gustáv Murín

MAFIÁNI

SÁGA GANGU 2
SÝKORIEK

GUSTÁV MURÍN

MAFIÁNI - SÁGA GANGU SÝKORIEK II.

Kompletná história najstaršej slovenskej mafiánskej skupiny

S MIMORIADNOU FOTO-PRÍLOHOU.

Foto: archív autora a Branislav Ladický

Práca kriminalistov je beh na dlhé trate. Občas na nich narazia na nečakané svedectvo priamo od aktérov mafiánskych zločinov z 90. rokov. To prebúda prokuratúru k tomu, aby otvorila zdanlivo neriešiteľné kauzy, a dáva súdom šancu, aby za konkrétnymi krvavými príbehmi slovenského podsvetia urobili konečnú bodku. Sága najdlhšie pôsobiaceho a najnebezpečnejšieho mafiánskeho klanu „sýkoriek“ sa už dá, vďaka odkazom na zverejnené informácie, opísať tak, aby si mohol čitateľ urobiť sám predstavu, ako činnosť týchto mafiánov zasiahla po Novembri 1989 celú spoločnosť. Zapadli tak aj posledné kamienky historickej mozaiky a vďaka tomu môžeme ich príbeh dorozprávať a pridať aj tie časti, ktoré sa tu objavujú po prvýkrát. V II. diely trojdielnej kroniky sa po násilnej smrti zakladateľa gangu Miroslava Sýkoru objavuje jeho zdatný nástupca Róbert „Kýbel“ Lališ. Ten bandu z úkrytu rozdeľuje na nezávislé zločinecké vetvy a vytvára tak skutočnú chobotnicu zločinu. Na jeho brutálne metódy začínajú doplácať aj jeho vlastní, medzi ktorými skončí aj jeho pobočník Peter „Čongí“ Čongrády. Ten zrejme, okrem iného, využíval (cez jej muža, s ktorým sa poznal do detstva v Detskom domove) aj sudkyňu Jankovskú, aby sa zmocnil vychyteného trenčianskeho baru Fatima. Po násilnej smrti Čongrádyho a ďalšieho Lališovho pobočníka Havašiho sa začína zmrákať nad celou mafiánskou bandou zmrákať.

Tento diel je mimoriadne ilustrovaný originálnymi fotografiami.

BRATISLAVA v rukách mafie

Nekontrolované dramatické spoločenské zmeny dávajú v ľudskej spoločnosti na okamih šancu agresívnym typom bez zábran, morálnych škrupúl a predstavivosti, ktorá by im našepkala, že nikdy nikomu stromy do neba nenarástli.

Pri každej novej príležitosti to skúsia znovu.

Dramatické oslabenie základných funkcií štátu po Nežnej revolúcii 1989 dalo aj vďaka absurdným gestám „neholucionárov“ (povestná Havlova amnestia a vyjednávania so vzbúrenými väzňami) šancu práve týmto lovcom okamžitého „šťastia“. Tie šance sa len zvýšili po tom, čo už opäť (po koľký raz) „revolúcia zhltna svoje deti“ a k moci sa na dlhé roky dostala rovnaká sorta, tentoraz politických gangstrov. Tiež nemali škrupule a zábrany, veľmi si teda jedni s druhými porozumeli.

Tak ako sa slovenskí komunisti učili od ruských, tak sa aj slovenskí mafiáni učili od tých z Ruska. Podľa ich vzoru sa delili na „ekonómov“ a „bojovníkov“. Tí prví začínali pred pádom komunistického režimu ako veksláci, tí druhí zväčša ako vyhadzovači. Tých prvých definoval vtedajší prezident PZ Jaroslav Spišiak: „Ekonómovia sú ako sliepky, ktoré znášajú zlaté vajcia. Starajú sa o ne, chránia ich, ale nedovolia, aby zarábali len pre seba alebo pre iných, a už vôbec nie, aby sa dostali do legálnych spoločenských kruhov a zabudli na tých, ktorých svaly im umožnili

realizovať obchody bez morálky, zákonov a reálneho odporu pri dojednávani zmluvných podmienok.“ Tí druhí sa definujú sami okázalou brutalitou.

Miroslav Sýkora bol prvý, kto ovládol mafiánsku scénu na Slovensku a zákonite na to doplatil. Ale jeho mafiánske siroty pod názvom „sýkorky“ parazitovali na Slovensku a jej občanoch až do nedávnych dní. Tu je ich príbeh prerozprávajú tak, ako ho prezentovali dobové médiá.

SUPER-BOSS NASTUPUJE

Po Sýkorovej smrti nastalo mocenské vákuum, keď sa na jeho miesto tlačili dvaja kandidáti – Ladislav „Dlhý“ Bališ a Róbert „Kýbel“ Lališ. Obaja totiž nastúpili do služieb super-bossa približne v rovnakej dobe v roku 1996, čo Bališ neskôr komentoval slovami: „On mal vtedy okolo seba Rusov a ja som tam bol s ´Kýblom´ Róbertom Lališom jediný Slovák.“ Podľa knihy M. Mózera sa váhy priklonili na Lališovú stranu v okamihu, keď mu vyjadril podporu Roháč, ako autorita v podsvetí. Svoje iste zohrali aj, ako naznačil *Cas.sk*, Lališove „dobré vzťahy s bývalými príslušníkmi tajnej služby“ a podľa *TASR* aj kontakty na iných „vplyvných ľudí“. Kýbel mal podľa Petra Tótha rovnako ako Žalud’ Steinhübel židovský pôvod, nemal vyššie vzdelanie, ale bol veľmi sčítaný, hovorný a keď chcel aj zábavný, pritom nižší a bez bežných znakov hlavohrude. Dobre zapadal aj do mimomafiánskej spoločnosti, a tak sa vraj kamarátil so spevákom Marianom G..

Kýbel či Malý (tie prezývky neznášal, lebo naznačovala jeho malú postavu) patril k najmilitantnejším členom gangu a vedľa skôr ekonóma Sýkoru on bol prvý medzi tzv. bojovníkmi. Sýkora zveroval Kýblovi bojové úlohy a na povel mu zrejme dal aj osamelého zabijaka Roháča. Pod Kýblovým velením sa tak postupne vypracovalo špeciálne osemčlenné vražedné komando, kde okrem Jozefa Roháča, boli aj Jurij Fejer, Peter Havaši zvaný Havel, Juraj Billik alias Čapatý a ďalší. Komando sa orientovalo na „špinavú robotu“, ako je likvidácia príslušníkov konkurencie, ale aj vlastných nepohodlných a k tomu aj vraždy na objednávku. Lališ zaviedol pre týchto vybraných členov gangu vraj aj výcvik v streľbe.

„Sýkorka“ Juraj Billik alias Čapatý neskôr na súde vyhlásil (*Cas.sk*): „Kýbel sa stal šéfom skupiny, lebo pôvodný boss Miroslav Sýkora sa rozhodol, že ide robiť politiku...“ Ten to už nestihol.

Kýbel a SIS

V časoch Lexu a Svěchotu bolo prakticky nemožné, aby sa bossovia mafie vyhli kontaktom s tým druhým zo SIS. Svěchota bol skutočným „capi di tutti capi“ slovenského podsvetia, kde miešal karty raz s jednými, inokedy s druhými. Predpokladá sa, že mal prsty v násilnom odstránení Sýkoru, košického Holuba, aj celého gangu pápayovcov. Dvojakú hru hral aj s Černákom a jeho pobočníkmi. Nemusel na to nutne nasadzovať svojich ľudí, stačilo poštváť jedných mafiánov proti druhým.

Bolo teda samozrejmé, že svojich emisárov vyslal aj za novým šéfom sýkoriiek – Lališom. Vďaka knihe Petra Tótha *Komando 52* vieme aj podrobnosti prvého ich

stretnutia: „Uskutočnilo sa v kaviarni nad Mostom SNP v Bratislave... Dušan Pastucha (šéf Oddelenia 52, pozn. aut.) jedného večera neočakávane zatelefonoval Adroitovi, aby so sebou zobral ešte jedného príslušníka a išli ´za vodu´. Znamenalo to, že sa majú dostaviť na vopred dohodnuté miesto v Petržalke. Adroit zobral so sebou kolegu, prezývaného Baterkár. Po príchode na miesto určenia Pastucha rozdal chlapcom pištole a náboje. ´Ide sa rokovať s mafiou´...“

SIS-kári boli na mieste prví. Kýbel dorazil s ochrankou na bordovej Audi A4 s břeclavským evidenčným číslom. Na Morave mal svoju základňu, kde sa určitý čas vo Valticiach skrýval už po vydaní zatykača. Schôdzka prebehla, napriek údajne chvíľami dramatickým gestám, zrejme uspokojuivo. To, že bude musieť so SIS tak či onak spolupracovať, pochopil Kýbel veľmi rýchlo. Čomu sa vzpíeral, bol Svěchotov odkaz, aby sa snažil o ko-existenciu s bandou Diničovcov, ktorých ako vyhrážku neposlušným vraj používal aj Mečiar. Lenže Kýbel už bol odhodlaný celé vedenie tejto bandy vyhladiť. Tomu ani Svěchota nedokázal zabrániť...

Podľa Mikolášikovej udržiaval Lališ kontakty so siskármi aj neskôr, za vlády Mikuláša Dzurindu, Roberta Fica, Ivety Radičovej a opäť Fica. Ako príklad cituje človeka blízkeho bezpečnostným zložkám (*Mikolášiková.blog.sme*): „Raz, keď sa Kýbel dostal do problémov s políciou, jeden človek z tajnej služby musel priletieť z Londýna, aby mu v Bratislave ťažkosti rýchlo pomohol vyriešiť“. Malo ísť o udalosti približne z rokov 2010-2011. Podľa nej bol práve preto dlho beztrestný.

Nová metla dobre metie

Neúspešný kandidát na bossa Ladislav Bališ s prezývkou Dlhý Laco začína u sýkoriek v roku 1996 tiež ako šofér Miroslava Sýkoru. Po rokoch na súde podrobne opisoval dianie v skupine. Tvrdil, že mu Kýbel nariadil, aby „sa staral o mesto“, čím mu mal prideliť bratislavské podsvetie. O to sa delil s Borbélyho vetvou skupiny. Záhorie údajne dostal na starosť Ivan „Vincko“ Cupper.

Ivan „Vincko“ Cupper

Senec pripadol Petrovi „Havlovi“ Havašimu, po jeho násilnej smrti tu velenie prevzal Martin „Rus“ Bihári, a ten rozšíril pôsobenie tejto vetvy na Hlohovec, Pezinok, Piešťany a Nitru. Zločinecká skupina Miroslava Štvrteckého sa pod krídlami sýkoriek stala postrachom podnikateľov z okolia Senice, Skalice, Myjavy a Malaciek.

Kýbel tak vytvoril pozoruhodnú chobotnicu s chápadlami obkľučujúcimi hlavné mesto. Bola najväčšou zločineckou skupinou v moderných dejinách Slovenska s približne päťdesiatkou základných členov a trojnásobkom spolupracovníkov. Bališ popísal aj štruktúru skupiny: „Všetky peniaze išli Kýblovi, ktorý ich potom rozdeľoval. Neskôr robil každý sám na seba a Kýbel si časť peňazí sťahoval. Nižšie postavených členov skupiny do ničoho nenútili, stačilo, keď im sľúbili peniaze. Kýbel mal okolo seba svojich ľudí. Potom som bol akože ja a akože moja skupina. Potom bol Fero Borbély, ktorý robil väčšinou oficiálne veci, a aj ostatní sa snažili robiť cez jeho firmy oficiálne veci, a on aj veľa radil vo všetkom. Potom mali hore tí, čo robili okolo Kýbla, svoje podskupinky. Od týchto ľudí sa odvíjali ďalší ľudia, ktorých som osobne moc nepoznal. Potom tam boli rôzni sympatizanti so skupinou, napríklad rôzni podnikatelia, čo nás oslovovali.“

Lališ po dosiahnutí postu bossa sa prezieravo utiahol do Čiech, základňu mal aj v Brne, kde ešte v roku 1996 figuroval vo firme Interholding. Našiel si tam aj partnerku, s ktorou má dieťa. Druhé dieťa má s partnerkou, ktorá žije v Bratislave. Podľa médií sa príležitostne premiestňoval aj do Poľska, kde mal zázemie. Často

menil byty, nikde sa nezdržal dlho. Čongi vo funkcii pobočníka dozeral na plnenie jeho rozkazov.

O tom, ako banda fungovala, neskôr podrobne vypovedal pred súdom aj Martin „Rybička“ Kováč. Podľa neho zločinecká skupina mala hlavné príjmy z výpalníctva a vražd. Do spoločnej „kasy“ najprv odvádzali 20 percent, neskôr už 50 percent peňazí, zvyšok si rozdelili jednotliví členovia. Zo spoločnej kasy sa kupovali zbrane, autá, vysielacky, prenajímali byty a garáže, kde zvykli ukryť autá po trestných činoch. Kováč upresnil: „Peniaze sa odovzdávali Kýblovi, ten ich rozdeľoval a robil výplaty. Na začiatku som dostával okolo 10 000 slovenských korún, neskôr 1 500 eur. Robil som mu šoféra a ochrankára. On plánoval akcie. Čo mi povedal, to som urobil. Nevypytoval som sa. Keď sa už niečo udialo, nikdy sa to v skupine nerozoberalo. Nedalo sa od nich vycúvať, vedel som až príliš veľa. Mňa by určite zakopali.“

O všetkom teda rozhodoval sám Lališ.

Pozoruhodné je, že gang sýkoriiek tvorilo nezvykle veľa Rómov. To sa prejavilo aj v ich správaní a niekedy nepredvídateľnom konaní. Konkurenčné skupiny preto volali sýkorky aj Cigáni. Je to veľký paradox, lebo zakladateľ gangu Miroslav Sýkora si ani k stolu nechcel sadnúť s Róbertom Holubom, pretože bol cigánskeho pôvodu.

Neviditeľný super-boss

Lališ sa ako nový šéf sýkoriiek stal jedným z najvplyvnejších mužov bratislavského podsvetia. Pamätníci tvrdia, že bol od začiatku veľmi opatrný a aj v sparnom lete mával na sebe nepriestrelnú vestu a kopy pištolí na dosah ruky. Po rokoch o ňom vypovedal obžalovaný Trajter takto: „S Lališom som hrával hokej. Stýkal som sa

s Petrom Havašim. Lališov príchod na hokej sprevádzali prísne bezpečnostné opatrenia a odchod bol rýchly, bez zbytočných rečí. Chodil na pancierovom aute, ktoré vošlo až do budovy štadióna, a jeho ochrankári vždy prezreli šatňu. Až potom mohol vojsť on.“ Na hokej do bratislavskej Dúbravky s nimi chodil aj Dlhý Laco, ale stretávali sa tu aj známi doktori, vplyvní sudcovia či taxikári.

O výnimočných ochranných opatreniach okolo Kýbľa neskôr na súde prehovoril Milan Janík s prezývkou Copík, ktorý od roku 2006 pôsobil u neho ako „náhradný ochrankár“. Zastupoval trvalých ochrankárov, keď mali dovolenku. Neskôr sa stal trvalým ochrankárom aj on (*aktuálne.sk*): „... Na telefóne museli byť 24 hodín. Dostával výplatu najskôr 25-tisíc korún, potom 1330 eur. Šéfom ochrankárov bol Juraj Bílik alias Čapatý. Ten bol podriadený Kýbľovi a my sme boli podriadení Čapatému. Ako ochrankár aj s ďalšími mužmi boli trénovaní v streľbe, aj v osobnej ochrane. Každý sme museli mať legálnu zbraň, nepriestrelnú vestu, vysielачku... Používali sme služobné autá... Autá sme menili, aby neboli jednotvárne. Mali sme aj starý Mercedes, aj Škodu Superb, aj tmavomodré, nepriestrelné Volvo. Služobné autá

patrili Lališovi... Kýbel vyžadoval, aby sme boli čo najmenej nápadní. Niekedy sa to nedalo, niekedy boli okolo neho traja ľudia, inokedy šesť ľudí. Ľudia nás mohli vnímať ako ochrancov... Kýbel mal obavy a bol veľmi obozretný. Pred kým, mi nepovedal. Možno mal obavu pred všetkými ľuďmi.“ Podľa Copíkových slov každý vedel, že Kýbel je „najväčší člen“ sýkorovcov a „boli nebezpečné roky“.

Ďalší z Kýblových ochrankárov Peter Macíček sa staral Kýblovi o herňu na Mánesovom námestí v bratislavskej Petržalke (*Mikolášiková, SME.blog*): „Najskôr Kýblovi robili osobnú ochranu, spolu s ďalšími ho sprevádzali ozbrojení v špeciálnom aute. Keď už bol Kýbel na úteku, sprostredkoval mu stretnutia s členmi gangu, či nosil najnovšie správy o aktuálnom dianí do úkrytu. Za to ho aj odsúdili“. Ochrankár a spojka 41-ročný Peter Macíček z Bratislavy od roku 2011 preberal od člena skupiny Richarda Rakického peniaze z výpalného, ktoré boli určené pre Lališa a Martina Biháriho. Sprostredkoval tiež stretnutia skrývajúcich sa Lališa a Biháriho v Českej republike s ďalšími členmi sýkorovcov. Za priznanie tejto svojej úlohy v gangu dostal na základe dohody s prokurátorom, ktorú odobril súd, tri roky a štyri mesiace odňatia slobody nepodmienečne a trest zhabania majetku. Trest nastúpil okamžite v ústave s minimálnym stupňom stráženia.

Je otázne, či by sa niekomu inému takýto život vo večnom strachu nesprotivil. Ale Kýbel sa možno práve naopak vyžíval v tom, že je tajomným mužom, ktorý z úzadia rozhoduje o živote a smrti iných. Kýbel sa po akciách, ale aj keď mal podozrenie, že „po ňom niekto ide“, často skrýval v tajných bytoch. Obľuboval také, ktoré majú bezpečnostné dvere aj mreže. Podľa jeho kumpánov vydrží sám veľmi dlhý čas: „Aj zakopaný v jame v lese, odkiaľ nevylezie“. V Bratislave mal niekoľko „jám“, kam sa

striedavo presúval – byty v Dúbravke, v Ružinove, a aj podkrovný byt na Michalskej ulici v Starom Meste.

Je mimoriadne poriadkumilovný a čistotný: „Bielizeň pral zásadne v bio pracích prostriedkoch. Pral každý deň, uprostred izby v tajnom byte bol vždy rozložený sušiak na bielizeň“. Podľa svedka, ktorý Kýblovi po akciách nosieval do skrýš jedlo, vraj si často žehlil. Takéto konanie naznačuje na kompulzívnu obsedantnú poruchu. Jeden z jeho „vojakov“ mu pravidelne nosieval lieky na upokojenie z istej lekárne v II. bratislavskom obvode. Konzumoval iba špeciálne bio-potraviny, obľuboval najmä špeciálne chlebíky – „polystyrén“. Keďže na akcie chodieval osobne len výnimočne, mal dosť času, a tak veľa čítal. Po Žalud'ovi zdedil pancierovaný mercedes, ktorý sa mu neskôr veľmi hodil.

Ako už vieme, ochranka vždy pred jeho príchodom skontrolovala určený priestor. Zaujímali sa o pohyb nevhodných osôb či polície. Vraj niekedy kontrolovali aj kanalizácie, či v nich nie sú ukryté nástražné výbušné systémy, alebo v miestnosti odpočívacie zariadenie. Ale iste nie často, lebo by to bolo v prvom prípade príliš nápadné a v druhom prípade technicky náročné.

Lališ zaviedol v bande prísne konšpiračné pravidlá, blízke tým, ktorými bol obklopený Bin Ládin. Kýblovi pobočníci zásadne neriešili „biznis“ po telefóne. Telefonáty prijímali na mobil ich ochrankári, alebo si nechávali volať odkazy do svojich firiem. Sami používali na mafiánsku činnosť mobily minimálne, teda len na dohodnutie či potvrdenie, alebo zrušenie schôdzky. Dôležité informácie odovzdávali výhradne ústne.

Ako informovala TASR: „Prokurátor ÚŠP podal... 4. novembra 2016 na Špecializovaný trestný súd obžalobu na obvinených Róberta Š., Kamila B., Tibora G., Jozefa P. a Štefana L..., že vykonávali osobnú ochranu najvyššie postavenému členovi zločineckej skupiny tzv. sýkorovcov, čím mu umožňovali páchať trestnú činnosť spočívajúcu v riadení zločineckej skupiny“.

Útok na Diničovcov

Kým žil Sýkora, vojny medzi mafiánskymi skupinami nepripúšťal. Lališ sa však rozhodol vysporiadať s celou bandou Diničovcov. Považoval ich za konkurenciu, ktorú treba odstrániť. Pozoruhodné je svedectvo istého čitateľa: „Ako 15-ročný som v rámci praxe na škole nastúpil ako časník do lobby baru v hoteli Kyjev. To bolo v roku 1988. V tom čase sa budúca mafia stretávala práve tu. Po chvíľke som spoznal všetkých ľudí, ktorí miešali karty bratislavským podsvetím v 90 rokoch. Chodil som cez víkend do Luna baru v 'mojom hoteli' Kyjev, kde chodil Žalud', Papas, Edo Dinič, Miro Sýkora s Kýblom. Vtedy to ešte len začínalo a nikto nevedel, čo z týchto ľudí vyrastie po revolúcii. Barmana tam robil Milan Hodas, tiež veľká postavička po revolúcií. Veľmi dobrý kamarát som bol v tých časoch s Papasovým synom Jožkom, a cez neho som sa poznal s Tutim. S Diničom som sa poznal z videnia a cez jednu babu, ktorá chodila s chalanom od Eda. S Aprílom, ktorý robil prevádzkara v Charlis Pube, som sa spoznal o rok neskôr a dodnes sme dobrý kamaráti. On urobil Diničovcov, keď ich u seba zamestnal ako ochranku. Bol som s ním v Queens Pube, keď sa Edo Dinič prvýkrát dostal do konfliktu s Čongym a Sýkorkami.“

Pred súdom sýkorovec Fejer vypovedal (*Plus 7 dní*): „Diničovci boli konkurenčná skupina a Lališ chcel všetkých pozabíjať. Plánoval to Lališ, Havel, Bališ a Bihári. Oni štyria rozhodovali, koho zabijú a čo sa bude brať.“

Ako obvykle, takáto vojna sa nevyhlasuje okázalo, naopak. Riaditeľ hotela Junior, ktorý spravoval pre Diničovcov, potvrdil, že do hotela chodili viacerí sýkorovci. Ich šéfa Róberta Lališa si svedok pamätá ako slušného hosťa. Ak vraj aj mali sýkorovci nejaký konflikt s bratmi Diničovcami, určite nie v hoteli alebo v bare. To len naznačuje, že mafiánsky vražedný útok prichádza obvykle nečakane.

Tak nič netušiace obete skončili v relatívne rýchlom slede za sebou:

Eduard Dinič – 9. mája 1998, odpálený silnou náložou na Zlatých pieskoch.

Róbert Dinič – 4. októbra 1998, zastrelený pred domom jeho bývalej manželky aj s ochrankárom Mariánom Fojtíkom.